

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

MAANDOVERZICHT

No. 4 -195 1

121

B I N N E N L A N D S E V E I L I G H E I D S D I E N S T

Maandoverzicht No. 4 - 1951

V E R T R O U W E L I J K

I N H O U D

I.	Communisme Internationaal	blz. 1
II.	Activiteit van de C.P.N. en haar Hulporganisaties	blz. 7
III.	Andere stromingen	blz. 13
IV.	Indonesië	blz. 15
V.	Overzicht der stakingen Mei 1951	blz. 17
11 Bijlagen.		

INDEX a.

Oprichting van "Vrede met China"-comité's in Engeland.	blz.	1
Jacques Duclos, secretaris van de P.C.F., over samenwerking op een breed front en "eenheid van onderop".	"	2
Arbeidersdelegaties uit Nederland en andere W.-Europese landen naar de U.S.S.R..	en "	2 3
Internationale conferentie voor een vreedzame oplossing van het Duitse vraagstuk op 12, 13 en 14 Mei j.l. te Parijs gehouden; communistische achtergronden van dit overleg.	en "	3 4
Aan Dr Hewlett Johnson, Deken van Canterbury, werd de toegang tot Nederland ontzegd.	"	4
Pro-Russische en anti-Amerikaanse beschouwing van Dr Johnson in de communistische pers, met name in "De Waarheid".	en "	4 5
"De weg naar het socialisme" ook in België programmpunt der communisten.	"	5
De handtekeningencampagne voor het Vijfmogendheden vredespact; optreden van Maud Boshart in een vergadering van anarchisten.	"	5
Instructies inzake het werken met het vredesreferendum gegeven door Auguste Lecoœur in het Kominform-weekblad.	"	6
De nieuwe vredescampagne in Nederland tot heden minder intensief gevoerd dan de anti-atoombomactie.	"	6
Voortzetting van de anti-Amerika-agitatie door Sowjetpers en -radio; bijval van de C.P.N..	"	6
Vergadering van het Executief Comité der Internationale Organisatie van Journalisten (I.O.J.).	"	6
De recente stakingen in Nederland.	en "	7 17 18 19
Oprichting van Comité's ter verdediging van het levenspeil.	en "	8 9

INDEX b.

De E.V.C. ijvert voor bedrijfscomité's.	blz.	9
Jan Schalker over massa-actie tegen de regering Drees-Teulings en over de noodzaak van toenadering tot andersdenkenden.	"	10
Communistische propaganda onder de bedrijfsjeugd; geen tastbare resultaten in Amsterdam.	"	10
Een 4-maandenplan van het A.N.J.V..	"	11
De A.N.J.V.-Pinksterkampen 1951; ook hier toepassing tactiek van toenadering tot andere groeperingen van jongeren.	"	11
Critiek op het werk van de Arbeiders Bond voor Cultuur (A.B.C.).	"	11
Beroep van "De Waarheid" op de Nederlandse intellectuelen i.v.m. het optreden van de nieuwe voorzitter van het Verbond van Wetenschappelijke Onderzoekers.	"	12
Uitgifte van Louis de Visser-steunzegels ten bate van het permanente verkiezingsfonds der C.P.N..	en "	12 13
Zesde Waarheid-Zomerfeest op 2 September 1951 te Amsterdam.	"	13
Groei van de vereniging "Nederland-U.S.S.R." vermeld.	"	13
De Unieraadsvergadering der Socialistische Unie medio April 1951 te Rotterdam gehouden; revolutionaire gezindheid van haar bestuurders.	"	14
Het optreden van de "Derde Macht" in Nederland.	en "	14 15
1 Mei-viering van Indonesiërs in Nederland.	"	16
Communistisch georiënteerde en anti-Amerikaanse propaganda-geschriften van Chinese herkomst verspreid in Nederland, o.m. onder studenten.	"	16

I. Communisme Internationaal.

De propaganda-machine draaide ter gelegenheid van de 1 Mei-viering 1951 op volle toeren. In een toepasselijk Kominform-artikel werd nogmaals het tweeledig doel van de massale acties belicht, welke naar wordt vastgesteld, onder leiding van de communistische partijen staan. Enerzijds is er de zich versterkende eenheid der volkeren in de strijd voor vrede, democratie en socialisme; anderzijds de "machtige ontwikkeling" van de stakingsbeweging in verschillende kapitalistische landen. De eerste wordt gekwalificeerd als de grootste massabeweging, ooit in de geschiedenis der mensheid voorgekomen. De stakingsactie wordt een voorbeeld genoemd van de verscherping van de klassenstrijd. Door beide bewegingen heten de misdadige plannen der imperialisten te worden doorkruist. (Bijlage I).

In deze wederom van gemeenplaatsen wemelende communistische propaganda wordt hardnekkig vastgehouden aan de in het vorige overzicht gekenschetste tactiek om de massa te bereiken. Men wil internationaal een zo breed mogelijke, niettemin duidelijk gerichte actie ontplooiën om tegelijkertijd nationaal aan het Westerse verdedigingsstelsel politiek, militair en economisch afbreuk te doen. De communisten hebben daarbij voorshands de wind in de zeilen. De milliarden verslindende herbewapening beïnvloedt de sociale constellatie van het Westen in ongunstige zin. Waar de communisten bij voorkeur spreken over de daaruit voortvloeiende catastrophale uitwerking op het levenspeil der bevolking, vinden zij ook buiten hun eigen kring veelvuldig een willig oor.

Harry Pollitt heeft geschreven over nieuwe bewustwording in Brittannië tegenover de ernst van het oorlogsgevaar en over de noodzaak om actief voor de vrede te strijden. Deze bewustwording, aldus de Britse communisten-leider, komt tot uitdrukking in honderden resoluties tegen de Duitse herbewapening, uit de vakbonden, de Labourpartijen en coöperaties. Zij uit zich in de oprichting van de "Vrede met China"-comité's en de grote door hen georganiseerde meetings.

Bedoelde comité's zijn in Nederland (nog) niet opgericht. Wel wordt o.m. in hoofdredactionele en andere bijdragen van het C.P.N.-dagblad aangedrongen op vrede met het rode China.

Steunt de regering het misdadige spel van Washington? Is zij bereid, aldus vraagt "De Waarheid", ons volk in een oorlog te storten tegen China? Worden we weer voor een volongen feit geplaatst, zoals destijds met de militaire actie tegen Indonesië? Het is bekend, aldus het blad, dat de overgrote meerderheid van ons volk vrede met China wil. In talrijke invloedrijke burgerlijke kringen zou een even grote afschuw van het Amerikaanse oorlogsplan bestaan als bij het volk. (Waarheid 28-4-'51).

Uit de Franse zusterpartij klinkt een soortgelijk geluid op. Bij aanhoudende ontstentenis van Maurice Thorez, die nog steeds ter verpleging in de Sowjet-Unie vertoeft, heeft Jacques Duclos in zijn functie van secretaris der P.C.F. een

Vertrouwelijk

artikel in de vorengenoemde Kominformkrant geschreven. Daarin wordt slechts terloops gerept over provocaties tegen de Volksrepubliek China en de voortzetting van de MacArthur-politiek na het vertrek van MacArthur.

Zijn bijdrage weidt meer speciaal uit over de betekenis van de recente stakingen in Frankrijk en de daardoor gevormde "eenheid van onder op". De vakbondsleders, aldus Duclos, die in dienst van de regering der ondernemers staan, stuiten op een toenemende eenheidswil der arbeidersmassa's, die constateren, dat hun armoede de schatting is, opgelegd door de oorlogspolitiek der regering. De Franse partij-functionaris refereert zich hier aan het bekende Prawda-vraaggesprek met Stalin. Hij beroept zich verder op de resolutie van het Kominform van November 1949: ter verdediging van de vrede en over de strijd tegen de oorlogsstokers.

Dit alles vindt zijn bekroning in de eis "tot ondertekening door de vijf grote mogendheden van een Vredespact, dat voor alle naties open staat".

Overeenkomstig het pas door de Britse partij gelanceerde program (Engelands weg naar het Socialisme) wendt Duclos zich tot een breder publiek dan de arbeidersmassa's om bijstand te verkrijgen in de strijd tegen de "noodlottige economische gevolgen van de oorlogspolitiek". Op zijn beurt wijst hij op de toenemende ontegenwoordigheid op het platteland en onder de middenstand (vide overzicht No. 3 - 1951, blz. 5). Ook hier weer een beroep op de koloniale volken, die in steeds groter tal in de strijd gaan tegen de onderdrukking door de imperialisten.

Duclos heeft onder de leuze "Voor een strijdbare Mei!" in sombere kleuren Frankrijks politieke, militaire en economische situatie geschilderd (Bijlage II). De aard van zijn betoog toont opnieuw aan hoe strak het Kremlin de teugels zelf in handen houdt, b.v. bij het propageren van een proletarisch internationalisme en het zowel nationaal als internationaal leggen van contacten met arbeiders buiten de communisten-organisaties. Hiervoor kan worden verwezen naar Duclos' mededelingen over de samenwerking met arbeiders buiten de C.G.T., b.v. met leden van de aanvankelijk door de partij verguisde socialistische Force Ouvrière (van Léon Jouhaux) en de (R.K. georiënteerde) Confédération Française des Travailleurs Chrétiens (C.F.T.C.). De F.O. is zoals bekend een afscheiding van de communistische Confédération Française du Travail (C.G.T.). De F.O.-leiders worden door de communisten voor verraders uitgekreten. De door Duclos gegeven voorstelling van zaken, als zouden ook in de C.F.T.C. en in de F.O. georganiseerde werkers hebben deelgenomen aan de Europese arbeidersconferentie te Berlijn, dienen met kritisch voorbehoud te worden opgenomen.

De communistenleiders in het Westen trekken hier één lijn. Zo beriepen b.v. de communisten in Nederland zich op de solidariteit, door N.V.V.-ers en ongeorganiseerden betoond, door hun deelname aan het looncongres der E.V.C. en aan de arbeidersdelegatie, welke zojuist is teruggekeerd van haar bezoek

Vertrouwelijk

aan de Sowjet-Unie. Laatstgenoemde delegatie bestond uit 3 N.V.V.-ers, 6 E.V.C.-ers, 1 ongeorganiseerde en 1 bestuurder van de vereniging "Nederland-U.S.S.R."

Deze lieden vertoefden, evenals afvaardigingen uit andere landen in West-Europa, enige weken in de U.S.S.R. De bedoeling van deze reizen is om, na afloop ook buiten de kring der communisten, ervaringen en reisindrukken uit te wisselen, kennelijk met een propagandistisch oogmerk. De uit Nederland afgevaardigde arbeiders, zo werd aangekondigd, zouden op 28 Mei 1951 voor het eerst verslag van hun reis door de Sowjet-Unie uitbrengen in een massale vergadering in de Apollo-hal te Amsterdam.

De bestuurder van "Nederland-U.S.S.R.", Leo Koning, die de reis heeft meegemaakt, legde onmiddellijk na terugkeer op Schiphol een geestdriftige verklaring af over in de Sowjet-Unie gevonden "volmaakte godsdienstvrijheid, steeds stijgende welvaart voor het volk, een gigantische opbouw, die gericht is op welvaart en vrede en de hoogste vorm van democratie" (Waarheid 21-5-'51). Het behoeft nauwelijks gezegd te worden, dat deze uitbundige lof welkom is aan de communistische propaganda voor een Vijfmogendheden-Vredespact.

Gedurende de Pinksterdagen (12,13 en 14 Mei 1951) werd te Parijs een internationale conferentie voor een vreedzame oplossing van het Duitse vraagstuk gehouden. Daarvoor werd in April j.l. opgeroepen "door een groot aantal vooraanstaande persoonlijkheden uit Frankrijk, België, Nederland, Engeland, Luxemburg, Oostenrijk, Denemarken en Zwitserland". Het dagblad "De Waarheid" van 28-4-'51 en 19-5-'51 deed hierover slechts sobere mededelingen, welke de indruk konden wekken, dat het verzet tegen de Duitse herbewapening hier gedragen wordt door een brede kring van vredesvrienden, die in politiek opzicht met het communisme weinig of niets uitstaande hebben. De initiatiefnemers zochten met toewijding naar vooraanstaande niet-communistische deelnemers en adhaesie-betuygers, teneinde de Stalinistische origine van deze omvangrijke activiteit te camoufleren. Blijkbaar niet zonder succes! (Vide Bijlage III).

Enkele der daar vermelde personen gaven reeds eerder actief blijk van hun instemming met de propagandistische arbeid van de Nederlandse Vredesraad (o.a. Dr Peter van Anrooy en Dr Jan Kalff). In een openbare bijeenkomst van het Arnhemse Vredescomité op 27-4-'51 kwam naar voren, hoe zeer de communistische gangmakers gesteld zijn op het hanteren van klinkende namen voor het verbreiden van hun bekende vredesactie. Een onbekende spreekster wees daar haar gehoor op deze bijvalsbetuygingen van vooraanstaande persoonlijkheden. Zij deelde mede, dat in een der laatste nummers van het weekblad "Vrede" (orgaan van de Nederlandse Vredesraad) de naam voorkomt van zekere Mevrouw Roseboom (zie hiervoren bijlage III), "een persoonlijke vriendin van H.K.H. Prinses Wilhelmina". Zij drukte de aanwezigen (22 pers.) op het hart bij alle acties voor de vrede vooral hierop te wijzen.

vertrouwelijk

De resoluties, op de eerder vermelde conferentie te Parijs aanvaard, laten geen twijfel over de aard van deze activiteit. Het is een ingenieuze export van denkbeelden en activiteiten, welke de communisten tot voor kort moeilijk buiten hun eigen milieu's konden brengen. De Parijse conferentie heeft symptomatische betekenis, omdat zij o.m. aantoonde hoe de organisatie van het wereldcommunisme onophoudelijk nieuwe methoden toepast ter bereiking van zijn doelen (bijlage IV).

Achter het masker van "vredesbehoud" wordt het offensief van Moskou tegen de Noord-Atlantische verdediging voortgezet in velerlei vorm. Aan de vorenstaande nieuwe campagne kan een behoorlijke dosis intelligentie niet worden ontzegd. Zij is door de camouflage meer misleidend dan het openlijk ageren van communisten en meelopers.

Door te laten uitkomen, dat de herbewapening van heel Duitsland wordt veroordeeld, hebben de leiders van deze nieuwe campagne zich tactisch gedistancieerd van het uitsluitend protesteren tegen het militair onder Westers geallieerd toezicht staande West-Duitsland. Doelbewust houden de prominente communisten zich in deze campagne min of meer op het tweede plan.

+ + +

In overzicht no. 3 - 1951 (blz. 5) is dezerzijds gewezen op de door de Belgische autoriteiten toegepaste indirecte bestrijding van een der Beroepsafdelingen van het Wereldvakverbond. Het gaat hier, zoals bekend, om de uitwijzing van Antoine Schroeder en Henri Turrel, twee topfunctionarissen van de Internationale Unie van Vakbonden der Mijnwerkers (U.I.S.M.), onderdeel van het W.V.V.. Inmiddels is gebleken, dat de Belgische regering zich niet heeft bepaald tot de voorgeschetste maatregelen, maar dat zij ook meer omvattend wenst op te treden tegen verdere activiteit van talrijke leiders van het W.V.V. en zijn Beroepsafdelingen door hen in de toekomst de toegang tot België te ontfemen of uit te wijzen.

In Nederland zag de vredesactie der communisten zich de voet dwars gezet door het besluit van autoriteiten om de Dekken van Canterbury, Dr Hewlett Johnson, hier de toegang te ontfemen. Hij zou als spreker optreden in door de Nederlandse Vredesbeweging te houden bijeenkomsten; o.m. in Rotterdam en Den Haag.

Aan de in Nederland verblijf houdende Archimandriet Dyonisos van de Russische Grieks-Orthodoxe Kerk in Nederland werd verboden deel uit te maken van het presidium der vredesbijeenkomst in de Riviera-hal te Rotterdam (Waarheid 18-5-'51).

Het C.P.N.-dagblad publiceerde op Zaterdag 20 Mei j.l., tegelijk met zijn zusterblad "Daily Worker" in Engeland, een artikel van de Dekken van Canterbury, dat hij had geschreven op de dag, dat hij vernam niet in Nederland te mogen spreken (bijlage V).

Vertrouwelijk

Het is een geprononceerd pro-Russische beschouwing, waarin met zorg de politieke directieven der Britse Communistische Partij zijn verwerkt ("Engelands weg naar het Socialisme").

+ + +

De betekenis van deze tactische ombuiging van het ageren der communisten in West-Europa (waarover in overzicht no. 3 - 1951 uitgeweid) is in de jongste verslagperiode o.a. in België en Frankrijk nader gebleken.

Ter zitting van het Centraal Comité der Belgische partij (d.d. 22-4-'51) verklaarde Bert van Hoorick, nationaal organisatie-secretaris: "op voorwaarde er' zich goed van te bedienen zal de partij in staat zijn de onrust, de misnoegdheid, de strijdwil en de verspreide schermutselingen der werkers, democraten en patriotten te oriënteren naar eenzelfde doel: de eenheid van actie der werkende massa's".

De partij beoogt "voor België de weg te banen naar het socialisme" (Rode Vaan 25-4-'51). Ook Jacques Duclos, de plv. algemeen secretaris van de Franse Communistische Partij, deed een beroep op de brede massa der werkers in Frankrijk om, ongeacht de "pas aangenomen zwendelkieswet" de democratische vrijheden te verdedigen en te beletten, dat de fascist De Gaulle langs "legale" weg aan de macht wordt gebracht. Ik verklaar, aldus Duclos, zeer kalm en zeer vastbesloten, dat wij niet zullen toestaan, dat De Gaulle aan de macht komt. De werkers beschikken over machtige middelen om de weg te versperren aan het fascisme, om te verhinderen, dat hij ons een regiem wordt ingesteld, dat de verschrikkingen van het Hitlerisme zou verbinden met de schande van het Pétainisme (Waarheid 11-5-'51).

Geconstateerd moet worden, dat juist de jongste weken door de leiding van het wereldcommunisme een strijdvaardige toon wordt aangeslagen om de weg naar het socialisme- een vaag omljnd begrip - te banen.

"Wij moeten het gehele volk ervan doordringen, dat de strijd voor de vrede het voornaamste van deze tijd is. De levensbelangen van ons volk, de nationale belangen van Nederland staan hierbij op het spel. Alles voor het afsluiten van een vredestact der Grote Vijf".

Het vorenstaande is de conclusie van een uitvoerig Waarheid-artikel van F(riedl) B(aruch), kort voor de op 28 April j.l. in Nederland begonnen handtekeningen-campagne. Evenals tijdens de anti-atoombomactie vermeldt "De Waarheid" dagelijks het totaal der ondertekeningen op referendumlijsten. Propagandisten zoeken contact met zeer uiteenlopende groepen. De bekende E.V.C.-bestuurder en communist Maud Boshart verscheen bijv. op een 1 Mei-viering van anarchisten, waar hij deze principiële anti-militaristen zijn lijst ter tekening voorlegde. Ook in ander opzicht wordt buiten de partij gezocht naar aanknopingspunten. Naarstig worden b.v. de vredesuitspraken

van predikanten dienstbaar gemaakt aan deze nieuwe vorm van vredesactie (bijlage VI).

Ook het buitenland toont hoe gedegen de campagne is voorbereid. Aan de vakbeweging - vooral aan die, waarin de partij het voor het zeggen heeft - wordt terzake een gewichtige taak toevertrouwd; echter niet minder aan andere communistische neven- en mantelorganisaties.

Auguste Lecoœur, de vooraanstaande jonge partij-leider in Frankrijk (een der secretarissen der P.C.F.) somde op 11 Mei j.l. in de Kominformkrant een aantal maatregelen op tot het verkrijgen van de bedoelde handtekeningen (vide bijlage VII).

Dit exposé instrueert, waaraan ook de C.P.N., de E.V.C. en andere hulporganisaties, en niet op de laatste plaats de Nederlandse Vredesraad, zich hebben te houden.

Tot heden moest worden waargenomen, dat de campagne in Nederland zich nog niet zo intensief heeft ontwikkeld als voorheen de Stockholm-agitatie. Het is echter nog te vroeg om daaruit nu reeds gevolgtrekkingen te maken.

In aansluiting op het daaromtrent eerder in dit overzicht vermelde, dient de nauwe betrekking met de in Parijs gehouden Internationale Conferentie voor vreedzame oplossing van het Duitse probleem te worden geaccentueerd. Het Franse communistenblad "L'Humanité" (14-5-'51) bevestigde, dat de communisten in dat gezelschap de politieke regie hebben gevoerd. Het dagblad der P.C.F. ontleende aan een niet met name aangeduide Duitse "socialistische" afgevaardigde o.m. deze politiek verhelderende opmerking:

"Wij willen "de vrijheid" van meneer Adenauer en van de grote internationale profiteurs van de ellende van het West-Duitse volk niet verdedigen. Wij arbeiden voor het verenigen van 60 miljoen Duitsers, voor het Vredespact der grote Vijf....".

Ondanks het beweerde vurige verlangen der U.S.S.R. om met Amerika en de andere drie grote mogendheden op korte termijn een vredespact te sluiten, handhaven Sowjet-pers en -radio haar heftige anti-Amerika-agitatie. De Jeugd-Prawda (Komsomolskaja-Prawda) spreekt b.v. over: verrotting en leugen, een beeld van Amerikaanse "cultuur" (Waarheid 20-4-'51). De C.P.N.-pers vervolgt ook met eigen artikelen deze wijze van voorlichting, waarbij met name het F.B.I. ("de Amerikaanse Gestapo") de Amerikaanse oorlogsfabrikanten en het New Yorkse beurscentrum Wallstreet als zondebokken de journalistieke woestijn worden ingejaagd. Daartegenover wordt de lof op Rusland c.s. steeds uitbundiger verkondigd.

De voorlichting door de pers was zojuist een onderwerp van discussie in een vergadering van het Executief Comité van de Internationale Organisatie van Journalisten (I.O.J.). Dit uitvoerend comité, instrument in dienst van het communisme, heeft besloten een lijst te publiceren van journalisten en uitgevers, die zich lenen voor oorlogspropaganda. Voorts wordt het voorstel van de Wereldvredesraad ondersteund om in 1952 een inter-

nationale journalisten-conferentie bijeen te roepen (Humanité 15-5-'51).

II. Activiteit van de C.P.N. en haar hulporganisaties.

In het voorgaande overzicht werd gemeld, dat de partijleiding teleurgesteld was door het uitblijven van een stakingsgolf over Nederland. Dezerzijds is gewezen op het blijvende gevaar voor het uitbreken van arbeidsconflicten, vooral met het oog op de huidige algehele toestand hier en elders.

De vrij talrijke stakingen en stakinkjes, voorgekomen in April j.l. (zie hoofdstuk V) en in het restant van de jongste verslagperiode (Mei 1951) hebben bevestigd, dat in dit opzicht ook aan ons land de gevolgen ener kwetsbare maatschappelijke positie niet bespaard blijven.

Vast staat, dat de uitkomst van velerlei botsingen in het bedrijfsleven geen terstond tastbare baten aan de stakers hebben opgeleverd. Deze zagen zich moreel - en ook niet meer dan dat - geruggesteund door de communisten (E.V.C. en partij) en door enkele oppositionele elementen.

Zij het doelbewust beperkt vanwege de geringe draagkracht der steunkassen, braken in de jongste weken mede verschillende arbeidsconflicten van kortere duur uit op grotere en kleinere werkobjecten. De partij heeft daardoor op de eerste plaats een bescheiden tactisch succes behaald. Zij ageert daarmee verder en poogt er het geloof in het verzet der arbeidersklasse tegen haar belagers door te versterken. Het stakingsklimaat wordt door deze incidentele gebeurtenissen minstens verbeterd. Daarmede zullen de politiek-extreme partij en vakbeweging te gelegener tijd haar voordeel trachten te doen.

De vierde loonronde van 10%, welke de communistische organisaties als eis stellen en aanmoedigen, is geen fictie. Zij wordt ook buiten die kring door velen onafwendbaar geacht. Op grond daarvan worden door de C.P.N. - met de E.V.C. als vooruitgeschoven post - de inspanningen vergroot teneinde de massa in beweging te brengen. De communistische leiders trachten de oppositionele elementen in de bonafide vakbeweging (meer speciaal in het N.V.V.) verder te versterken. Men koestert kennelijk nog enige verwachting van het rond het oppositieblad "De Stem van de N.V.V. -er" verenigde groepje.

De precaire geldelijke positie van partij en hulporganisaties vormt bij voortdoring een beletsel om de consequenties van eventuele grote stakingen met eigen middelen op te vangen. Het ligt derhalve voor de hand, dat stakingsacties op een breder front worden aanbevolen. De morele verplichting tot materiële bijstand van de stakers komt dan niet ten volle ten laste van de E.V.C.. De financiële reputatie der communistische vakbeweging is trouwens van dien aard, dat zij de arbeiders veeleer weerhoudt dan aanmoedigt om het werk neer te leggen.

Het streven van de partijleiding, c.q. van de E.V.C.-be-

Vertrouwelijk

stuurders, schijnt er dan ook op te zijn gericht om de voorwaarden te scheppen voor een massale verstoring van het arbeidsproces. Deze zou men globaal willen zoeken in het al dan niet vermeende mislukken van het loon- en prijzenbeleid van de overheid. De arbeiders dienden daartegen gezamenlijk te ageren door een algemene verstoring van de arbeidsvrede. In die omstandigheden, zo wordt verondersteld, zouden de deelnemende stakers voor geldelijke bijstand niet alleen behoeven terug te vallen op de stakingskassen der communisten.

In die redenering schuilt veel opportunisme. Het zwakke punt in deze stakingsstrategie is, dat zeer vele werknemers zullen blijven doorzien, dat alleen politieke motieven van links-extreme leiders hen in het stakingsavontuur proberen te starten. Ook in het jongste verleden moesten C.P.N. en E.V.C. ervaren, dat juist deze kritische zin bij vele niet-communistisch georganiseerden een beletsel vormt voor het doen uitbreken van arbeidsconflicten van enige betekenis. De jongste vrij spoedig beëindigde staking bij Wilton-Feyenoord te Rotterdam toonde echter aan, dat ook minder principieel gestelde desiderata kunnen leiden tot een door de communisten begeerde gespannen situatie. De kans op het uitbreken van zulke conflicten stijgt naarmate politieke agitatie of actie anderszins erin slagen een stemming van onbehagen onder de werknemers te kweken of te voeren.

In Rotterdam had de partijleiding in kleinere kring reeds eerder geconstateerd, dat er ontevredenheid onder de mensen heerste, maar dat de partij had gefaald om deze animositeit te exploiteren.

In overeenstemming met de algemene politieke aanwijzingen van de C.P.N.-leiding wordt de laatste weken meer aandacht besteed aan het optreden van comité's van actie. De Waarheid meldde enige malen de oprichting van zulke comité's "ter verdediging van het levenspeil".

Als eerste doel wordt gesteld de solidariteit der arbeiders van verschillende richting te versterken. Men ondersteunt collectieve eisen en grieven, wat b.v. duidelijk bleek bij een recente actie onder D.U.W.-arbeiders te Ommen (zie bijlage VIII).

Nadrukkelijk werd hier het kiezen van een comité vermeld, waarin "arbeiders van N.V.V., E.V.C. en C.N.V. benevens een ongeorganiseerde zitting hadden".

De comité's ter verdediging van het levenspeil komen nog niet op grote schaal voor. Soms blijkt ook bij nader onderzoek, dat dergelijke comité's slechts op papier bestaan. De pamfletten van een dusdanig comité te Rotterdam bleken b.v. uitsluitend door de E.V.C. te zijn verzorgd. Relaties met andersdenkenden vielen daarbij niet waar te nemen. De oprichting van dergelijke papieren comité's is overigens een bekend trucje. Zij worden van tijd tot tijd (men herinnere zich de welvaartcomité's) door partij of mantelorganisaties gelanceerd in de verwachting, dat de arbeiders hierop zullen reageren. Zodoende hoopt men dan in tweede aanleg aan een werkelijk

Vertrouwelijk

comité toe te komen. De communisten oogstten hiermede echter tot nu toe weinig of geen succes.

De comité's ter verdediging van het levenspeil hebben tot heden weinig van zich laten merken. Zij trachten zich soms op te trekken aan bestaande (communistische) vredescomité's. Ter illustratie diene het volgende: in De Waarheid (25-4-'51) werd namens het "Enschede's comité ter verdediging van het levenspeil" een door Et Veenman ondertekend artikel geplaatst onder het adagium: Strijd met ons voor vrede, welvaart en geluk. Genoemde Veenman opereerde tot dusver als lid van het plaatselijk Vredescomité.

Waarschijnlijk om de inmiddels gesuggereerde drang naar eenheid aan te tonen, werden reeds op het looncongres der E.V.C. in Maart j.l. te Amsterdam de daar aanwezige N.V.V.-ers opgeroepen tot het instellen van plaatselijke comité's ter verdediging van het levenspeil. De E.V.C. wilde deze comité's met kracht bevorderd en ondersteund zien.

Namens het Amsterdamse Comité ter verdediging van het levenspeil riep C.Blanken in "De Waarheid" medearbeiders-N.V.V.-ers op om op Zaterdagmiddag 24-3-'51 aanwezig te zijn voor het N.V.V.-kantoor aan de P.C. Hoofdstraat in de hoofdstad.

Een delegatie van N.V.V.-ers, die als gast het E.V.C.-looncongres hadden bezocht, zou daar de volgende eisen voorleggen: onmiddellijke uitbetaling van de 5 %, volledige compensatie van de prijsverhogingen en absolute prijzenstop.

Op gestelde datum en uur verschenen slechts 8 personen, die van de werkster hoorden, dat het kantoor gesloten was, waarna zij zich verwijderden.

Ongeveer tezelfder tijd bracht de E.V.C. een aantal vertegenwoordigers uit bedrijven bijeen, met wie de mogelijkheden onder het oog zijn gezien om te komen tot de vorming van bedrijfscomité's. Deze moeten resulteren in de begeerde "arbeiderseenheid". Getracht wordt om deze bedrijfscomité's centraal te leiden teneinde in de toekomst versnippering van actie tegen te gaan. Deze actie wordt met een zekere voorzichtigheid ten overstaan van de buitenwacht gevoerd. Zij is niet vrij van een bepaalde complotgeest.

De bedrijfscomité's, waarvoor de E.V.C. propaganda maakt, vertonen enige verwantschap met de "bedrijfsgroepen" waarvoor de communistische partijen ijveren. De Kominformkrant van 18 Mei j.l. gaf, ontleend aan een rede van Pietro Secchia, plv. secretaris-generaal van de Italiaanse C.P., deze toelichting: "De groepen (i.c. bedrijfsgroepen der c.p.) verwerkkelijken de politiek van de partij onder de massa's en vormen de ruggegraat van de partij. De bedrijfsgroep moet activiteit ontwikkelen onder het personeel, zij moet het voornaamste orgaan zijn, met behulp waarvan de partij haar invloed vergroot, haar leidende rol, haar rol als voorhoede uitoefent".

Deze doelstelling, van toepassing op de partij in enger verband, klopt met datgene, wat de E.V.C. thans in ruimere zin verwacht van de door haar aanbevolen bedrijfscomité's.

Vertrouwelijk

De drang naar eenheid, welke nu weer sterker dan voorheen door de C.P.N. en haar hulporganisaties wordt geuit, is een internationaal facet van de communistische tactiek. In deze overzichten werd meermalen gewezen op het onderscheid, dat de communistische functionarissen maken tussen andersdenkende topleiders en hun "misleide" volgelingen. De partij en de communistische vakbeweging hebben de taak de misleide "gewone man" te bevrijden van het juk der zgn. bonzen. Zodoende wordt tegelijkertijd het sectarisme t.o.v. de tegenstander verdreven. Te dien aanzien wordt de aandacht gevestigd op een rede van de zo juist genoemde Italiaanse communistenleider Secchia (bijlage IX).

De positie van de zgn. andersdenkende plaatselijke leiders is hier van veel belang voor de levensvatbaarheid van vorenvermelde bedrijfscomité's en comité's ter verdediging van het levenspeil.

In "Politiek en Cultuur" (Mei 1951) antwoordt J.S. Schalker, een der C.P.N.-figuren van het eerste plan, op de vraag "Waarom massa-actie?" o.m. het volgende:

"Het moet de Partij duidelijk zijn, dat met de nieuwe regering-Drees een nieuwe verscherpte situatie is ontstaan. De regering Drees-Teulings is een oorlogsregering, die in de meest felle strijd ten val gebracht moet worden. De strijd der komende maanden zal van onze gehele Partij grote vastberadenheid, besluitvaardigheid, moed en activiteit eisen. De Partij zal in deze strijd alle muren tussen ons en onze mede-arbeiders en mede-slachtoffers in de P.v.d.A. en het N.V.V. moeten slopen en elke mogelijkheid tot eensgezind optreden, hoe gering ook, moeten nagaan en doorvoeren". (Dezerzijds onderstreept.)

Ook deze uitspraak toont ten overvloede aan, dat het communisme in West-Europa zich door massale samenwerking voor de zoveelste maal uit zijn isolement probeert te verlossen.

+ + +

Het partijleven vertoonde in de thans afgesloten overzichtsperiode nog weinig tekenen van opleving.

De in den lande uitgebroken stakingen hebben daarin geen kentering gebracht. De bedrijvigheid bleef zich in hoofdzaak concentreren op de Eenheids Vakcentrale, welke op haar beurt heeft geprobeerd om ook de jongeren (in Amsterdam) mobiel te maken. Enige reactie naar buiten werd daarop niet waargenomen. Voor de textiel-, voedings- en genotsmiddelen-branche in de hoofdstad schreef de communistische vakbond speciale jeugdvergaderingen uit, maar ook hier zonder stakingseffect. Het E.V.C.-orgaan "Werkend Nederland" (7-4-'51) proclameerde, dat de tijd van protesten en waarschuwingen aan de "oorlogsregering" voorbij was. Het ontplooiën van stakingsstrijd werd nu niet alleen noodzakelijk, maar ook onontkoombaar genoemd.

De partijpers heeft de jongste, vrij talrijke stakingsacties, hoe versnipperd deze ook waren, uitgebuit ten bate van haar prestige als strijdorganisatie der massa.

+ + +

Vertrouwelijk

De redactie van het A.N.J.V.-blad "Jeugd" is er thans toe overgegaan om voor bepaalde afleveringen haar plaats af te staan aan een bedrijfsjeugd-redactie.

Jonge arbeiders van de Westersuikerfabriek te Amsterdam verkregen in het nummer van 14 April j.l. alleen het woord. Ook andere bedrijfsjeugd zal voor het redactionele voetlicht van Jeugd verschijnen, aldus is aangekondigd. Een novum is dit niet. Het socialistische weekblad "De Vlam" stelde zijn orgaan reeds eerder enkele malen ter beschikking van haar jonge garde.

Het A.N.J.V. heeft begin 1951 zijn 3-maandenplan afgesloten.

Ingaande 1 April j.l. begon een 4-maandenplan. De vorige campagne is niet ten volle gelukt. De opdracht luidt thans: oplage-verhoging van "Jeugd" met 5000 exemplaren, het winnen van 3000 nieuwe abonné's en 1200 nieuwe leden, het werven in één vredesweek van 35000 handtekeningen voor het Vijfmogendheden-Vredespact.

Het accent wordt bij het A.N.J.V. nu weer meer gelegd op de actie, waarbij vredesactie o.a. met op te richten "Jeugdtribunes voor de Vrede" een voorname plaats moet innemen.

Het A.N.J.V.-Pinksterkamp 1951 te Putten werd in De Waarheid een treffend bewijs genoemd van de vredeswil der Nederlandse jeugd. (Opgave circa 1100 deelnemers). "Plechtig, de handen ineengeslagen, legden zij de belofte af, waartoe J a n S c h a l k e r hen in naam van de Communistische Partij opriep, om moeite noch offers te sparen in de strijd voor de vrede en als één gesloten blok aan deze strijd deel te nemen". Ook hier een propaganda-volzin gewijd aan de eenheid van actie n.l.: "Broederlijk sliepen A.N.J.V.-ers, tezamen met A.J.C.-ers, Kajotters en niet-georganiseerde jongeren, die het Pinksterkamp meemaakten in de tenten".

Bovendien werd een kamp in Appelscha gehouden voor de drie Noordelijke provincies. De Nederlandse Pioniersbond kampeerde te Schoorl met 200 deelnemers.

+ + +

De Arbeiders Bond voor Cultuur (A.B.C.) heeft zich de ontstemming van de Waarheid-redactie op de hals gehaald, omdat zijn hoofdbestuur tekort geschoten zou zijn in het op de juiste wijze organiseren van een werkelijk volksfeest in vooruitstrevende geest. Een vooruitstrevende culturele organisatie, zo wordt betoogd, heeft de taak om door middel van het brengen van culturele ontspanning de mensen bewust te maken, dat voor het behoud van het leven en voor de ontwikkeling van de cultuur alles ingezet moet worden om voor de vrede te strijden. Het is ook hier het obstinate vredesthema, dat nogmaals doorklinkt in het slotvermaan: Het brengen van gezonde ontspanningsprogramma's aan de massa, met daarin nauwkeurig afgewogen hoeveelheden opwekkingen tot strijd voor de vrede, dat is d.i. de grootste en onbetwist ook moeilijke taak, die de A.B.C. in deze

Vertrouwelijk

tijd moet trachten te volbrengen. Om hier naar te streven kon men het zonder zelfcritiek niet stellen.

Met culturele kwesties op een hoger plan - n.l. met betrekking tot de Nederlandse intellectuelen - hield De Waarheid van 21 April 1951 zich bezig in een bijdrage onder de kop: Kazerne "Kultur".

Hierin wordt front gemaakt tegen Professor Fred L. Polak, de nieuwe voorzitter van het Verbond van Wetenschappelijke Onderzoekers (V.W.O.). Deze organisatie van vooruitstrevende wetenschappelijke werkers had tot dusver onder leiding van professor Minnaert gestaan, aldus het C.P.N.-dagblad.

Professor Polak had in de Nieuwe Rotterdamse Courant vier artikelen gewijd aan het onderwerp: "Cultuur en Defensie". Het was tegen deze beschouwingen, dat De Waarheid een waarschuwing meende te moeten richten tot de Nederlandse intellectuelen. Professor Polak, aldus het blad, ziet de Nederlandse cultuur als onderdeel van de "Westerse cultuur", waarvan de Amerikaanse praktijk het overheersende element is.

Voor de Nederlandse intellectuelen was een kritiek moment aangebroken. Zij stonden thans duidelijk voor de keuze of mee te gaan met de bewapeningspolitiek, die ook de cultuur meesleurt, of zich aaneen te scharen in de strijd voor de vrede, tegen de bewapening en de culturele gelijkschakeling door militairen etc..

Het onheil waarmede professor Polak de Nederlandse cultuur bedreigde, kon nog worden afgewend. De uiteenzettingen van professor Polak heetten echter in schrille tegenstelling te staan tot de doelstellingen van het Verbond van Wetenschappelijke Onderzoekers. Want dit verbond had op zijn laatste congres te Utrecht in het begin van het jaar met overweldigende meerderheid een resolutie aangenomen, waarin het verbond zich tot taak stelt "de democratische rechten te verdedigen tegen elke aanslag". In dezelfde resolutie, aldus De Waarheid, verzet het verbond zich "tegen elke agressie, ook als die ten doel mocht hebben onze ideeën over democratie elders in te voeren". In Nederland, zo besloot het Waarheid-artikel, mag er geen kazerne-cultuur komen.

+ + +

Onder de leuze "Versterkt de partij", meldde C.(arel) v.(an) D.(illen) in De Waarheid van 19 Mei, dat April honderden nieuwe C.P.N.-leden bracht (bijlage X).

Na een herdenkingsartikel in De Waarheid van 4 Mei 1951, gewijd aan wijlen Louis de Visser, berichtte het blad op 22-5-'51 de instelling van een permanent verkiezingsfonds om zijn nagedachtenis te eren. Zijn naam zal in den vervolge worden verbonden met de werkzaamheid, waarmede De Visser het meest bekend is geworden: de propaganda en de agitatie. Er is een Louis de Visser-Zegel in prijzen van 5 en 25 cent vervaar-

Vertrouwelijk

digd. De opbrengst hiervan zal ten goede komen aan het permanente verkiezingsfonds der C.P.N.. Het fonds wordt een dringende noodzakelijkheid geacht met het oog op de Kamerverkiezingen van 1952.

De colportage met "De Waarheid" doet thans de oplage in enigermate stijgende lijn bewegen, vooral door de verkoop van losse nummers. Met het weekblad "Uilenspiegel" worden ook betere resultaten bereikt. Het formaat is ter bevordering van de leesbaarheid verkleind.

Inmiddels wordt de propaganda voor de C.P.N.-dagbladpers voortgezet. O.m. is vastgesteld, dat het zesde Waarheid-Zomerfeest op 2 September 1951 te Amsterdam zal worden gevierd.

+ + +

De in het vorige overzicht gereleveerde "Maand van Vrede en Vriendschap met de Sowjet-Unie" zou 1257 nieuwe leden van "Nederland-U.S.S.R." en ruim 1000 nieuwe abonné's op het maandblad "NU" hebben opgeleverd.

De omvangrijke werkzaamheden van de vereniging worden toegelicht in een bericht in het C.P.N.-dagblad (vide bijlage XI).

III. Andere stromingen.

De politieke ontwikkeling in links-socialistische en R.C.P.-kringen is in overzicht no. 10 - 1950 (blz. 11-13) weergegeven. Aan het optreden van de Socialistische Unie werd nadere aandacht besteed omdat de daarin ondergebrachte groeperingen zich ideologisch weliswaar onderscheiden van Stalinisme en Trotskisme, maar zich ophouden in de randgebieden van het communisme. Gerrit Roorda, Carlos Pronk en andere figuren der Soc. Unie, die tot voor kort of vroeger partijleden waren, wekken nog steeds de vijandige belangstelling van de C.P.N.. Hun wordt het verlenen van hand- en spandiensten aan het Titoïsme en de Amerikaanse spionage, verweten (overzicht no. 2 - 1951, blz. 7).

In het voorgaande overzicht/ werd op blz. 8 de verklaring van C.P.N.-titoïsten gereleveerd, opgenomen in het blad "Nieuwe Wereld" van 17 Maart 1951 no. 31. In de daarop volgende aflevering van 31-3-'51 heeft de Socialistische Unie haar houding bepaald tegenover de "voorlopig nog anonieme oppositie in de C.P.N.". De opposanten hadden in hun open brief gesteld, dat de arbeiders als het ware om een leidende revolutionaire partij schreeuwen.

Maar, aldus het antwoord in "Nieuwe Wereld", de C.P.N. is die partij al evenmin als de P.v.d.A. en geen van beide zal en kan dat meer worden. Geadviseerd wordt om uit de C.P.N. te treden en zich opnieuw in dienst van het socialisme te stellen.

Inmiddels vond op 14 en 15 April j.l. te Rotterdam de

Vertrouwelijk

besloten Unieraadsvergadering van de Socialistische Unie plaats, waarin een nieuw centraal bestuur werd gekozen. Voorlopig zal rekening moeten worden gehouden met een principiële marxistische koers, welke de leiding in de Unie tracht door te voeren. D.A. Noordewier (voormalig bestuurder van de Oude S.D.A.P.) behield het voorzitterschap.

De redactie van het Unie-organ wordt gevoerd door C. Houwaard, Nolensstraat 35b Rotterdam; administrateur is J.A. Peeters, Burgemeester Meineszlaan 121a aldaar.

Het periodiek, dat in marxistische zin wordt geredigeerd, bepleit ook op internationaal plan een handreiking aan principiële socialistische ter verwezenlijking van een Verenigd Socialistisch Europa, zonder overmacht van Oost en West. Dit standpunt houdt voorshands echter niet in, dat de Socialistische Unie zich politiek in dienst van een zgn. derde machtsstreven stelt.

In "Nieuwe Wereld" (17 Maart 1951 no. 31) werd adhaesie betuigd aan socialistische concentratie, zoals in Duitsland tot uiting gekomen in de vorming van een "Onafhankelijke Duitse Arbeiders Partij" (U.A.P.D.) door duizenden communisten en socialistische. (Weekblad "Freie Tribune", 2e jrg. 1951).

De politieke oriëntatie van de medewerkers van "Nieuwe Wereld" is extreem-links. Gerrit Roorda, Carlos Pronk, D.A. Noordewier, Dirk Schilp, Cornelis Houwaard, P. Schut, A.C. Swaters, etc. staan als leidende figuren der Socialistische Unie op een duidelijk revolutionair standpunt. Zij betonen zich weliswaar afwijzend tegenover het Stalinisme, doch gedragen zich in algemeen opzicht geenszins vijandig tegenover het communisme als idee.

De "Socialistische Unie" en haar organ kunnen, zoals hiervoren opgemerkt, niet worden gekwalificeerd als instrument ten dienste van een "derde macht" in Nederland. Wel zijn er, o.m. in de regionen der Vlam-socialisten enkele raakpunten met de zgn. derde macht. Daar en ook elders in links-socialistische kringen treden echter herhaaldelijk principiële tegenstellingen op. De voorbereiding van een politiek tastbare derde macht in Nederland verkeert daarenboven nog in een embryonaal stadium.

* * *

Het optreden van de "Derde Macht" kwam in de jongste verslagperiode tot uiting in een 28 April j.l. te Amsterdam gehouden bijeenkomst voor talrijke genodigden. Men wil komen tot een beweging, welke zich ten doel stelt allen te verenigen, die de verdeling van de wereld in twee machtsblokken (Amerika-Rusland) wensen te doorbreken. Er is een comité gevormd, waarvan ds K. Strijd uit 's-Hertogenbosch voorzitter en J.W.E. Riemens, Raphaelstraat 8, Amsterdam-Zuid, secretaris is.

De oproep voor deze besloten vergadering richtte zich tot hen, die niet in een bepaald "blok" zijn vastgelopen.

Vertrouwelijk

De bedoeling is hen bijeen te brengen en, indien mogelijk, bijeen te houden.

De 23 ondertekenaars, van wie velen afkomstig uit links-socialistische en ultra-pacifistische kringen, hebben in bedoelde convocatie hun standpunt vrij uitvoerig toegelicht.

Het Nederlandse volk, zo luidt het o.m., zal door ons ook steeds worden geconfronteerd met de constructieve pogingen, die worden aangewend om enige orde in de internationale chaos te brengen.

"Te noemen zijn hier o.a. Nehru's activiteit; Attlee's beroep op Truman tot erkenning van het nieuwe China; de wil om tot wereld-federalisme te komen".

"Door voorlichting via een documentair orgaan, pamfletten, lezingen en grote bijeenkomsten, door actie in de politieke partijen - voor zover men daarvan lid is - door het onbevreesd aanvaarden van bepaalde daadwerkelijke consequenties, zullen wij de stem van de "Derde Weg" in Nederland moeten laten horen".

De "Derde Macht" belichaamt volgens de ondertekenaars in de vorm van een "radicale critiek" en de "democratische revolutie" het antwoord op de gebeurtenissen in de wereld.

Ook hier doen zich al bij de voorbereidingen controversen voor, welke o.m. blijken uit de standpunten van enkele Vlam-figures. Ook "De Vlam" streeft, zoals bekend, naar een Verenigd Socialistisch Europa. Over de wijze waarop men dit ideaal hoopt te verwezenlijken heerst binnen de kring van links-socialisten alweer tweedracht.

Frits Kief, die in het weekblad De Vlam politiek de toon aangeeft, wil uit de bestaande Vlamgroepen een principieel marxistische beweging formeren zonder te vervallen in een onvruchtbare snipperpartij.

D.Schilp, directeur van De Vlam, wil met de Vlamgroepen ook alle andere belangstellenden samenbrengen in de zgn. derde macht. De politieke aspecten daarvan zullen nog nader worden bezien.

IV. Indonesië.

"De Waarheid" is van oordeel, dat het program van de nieuwe Indonesische Regering zeer vaag is en dit oordeel is dan voornamelijk gebaseerd op het feit, dat er geen sprake is van een onmiddellijke en algehele vernietiging van de Ronde Tafel Overeenkomst, een eis in het bijzonder van de "Partai Komunis Indonesia" (P.K.I.). Het nietig verklaren van die overeenkomsten, welke nadelig heten te zijn voor land en volk, is volgens het blad in het regeringsprogram opgenomen in verband met "de druk van de volksmassa". Hiermede doelt "De Waarheid" vermoedelijk op het tevoren door de P.K.I. opgestelde program voor een nationale coalitie, dat aan alle Indonesische partijen is toegezonden. Daarin is in feite een opsomming ge-

Vertrouwelijk

geven van de communistische eisen zoals die bij herhaling door de P.K.I. zijn gepropageerd met betrekking tot de binnen- en buitenlandse politiek. Deze omvatten echter ook uit Moskou afkomstige punten, welke met Indonesië rechtstreeks niet te maken hebben, namelijk: verbod van het gebruik van de atoombom, veroordeling van de "Amerikaanse agressie" in Korea, erkenning van de eenheid en de vrijheid van het Marokkaanse volk, het tegengaan van de herbewapening van Japan en Duitsland en het voeren van een actieve vredespolitiek.

In Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en elders in Nederland woonachtige Indonesiërs werden door het "Komité Pelajaran Indonesia" per circulaire (van 18 April '51) opgeroepen om de door het 1 Mei-comité te Amsterdam georganiseerde 1 Mei-viering bij te wonen. In het bijzonder werd een beroep gedaan op de Indonesische schepelingen. Zoals bekend kwam het genoemde "Komité P.I.", Gelderse kade 94 h.s. te Amsterdam, onder invloed van de E.V.C. tot stand. Het staat onder leiding van Sudirdjo. Te Amsterdam hebben ongeveer 50 Indonesiërs aan de 1 Meidemonstratie deelgenomen onder leiding van voornoemde Sudirdjo en Saudin Umarudin (vroeger te Praag studerende). Te 's-Gravenhage gaven slechts enkele Indonesiërs van de P.I.-groep blijk van belangstelling.

Onder de rechtstreeks uit China afkomstige Chinezen in Nederland bestaat over het algemeen vertrouwen in Mao Tse Tung, van wie verwacht wordt, dat hij het land zal opbouwen. Dat China thans samengaat met Rusland wordt door meerdere Chinezen opgevat als een noodzaak. China heeft o.a. bewapening nodig doch wanneer het land eenmaal sterk genoeg is, aldus een meer dan eens gehoorde opvatting, zal China zich van Rusland afwenden.

Dat onder de Chinezen uit het buitenland afkomstige communistische lectuur wordt verspreid, is reeds bij herhaling in de maandoverzichten vermeld. Wederom is vernomen, dat ook Chinees scheepspersoneel lectuur ter verspreiding in Nederland binnenbrengt.

Uit Londen wordt (per post) naar Nederland gezonden het dagelijks bulletin van de "New China News Agency", bevattende tal van berichten over China en de strijd op Korea. De inhoud is van communistische aard en sterk anti-Amerikaans. Behalve aan enkele abonné's wordt het bulletin ook aan meerdere adressen gratis toegezonden. Studenten kunnen zich abonneren tegen een bedrag, dat lager ligt dan de abonnementsprijs. De Amsterdamse studentenvereniging "Chung San Hui" heeft hieraan enige tijd geleden in haar "Mededelingenblad" bekendheid gegeven.

23-5-1951

V. Voor het overzicht der stakingen in de maand April 1951 zie blz. 17, 18 en 19.

OVERZICHT DER STAKINGEN IN APRIL 1951.

- 17 -

Bedrijf	Aanleiding	Inmenging Vakbonden	Resultaat	V o l g n o
Grondwerkers Fa. van Oord, Heerenveen.	Alle arbeiders eisten uitbetaling van een prestatie-toeslag en verbetering van de arbeidsvoorwaarden.	EVC-ABWB steunde.	Alle arbeiders hervatten normaal het werk op oude voorwaarden.	1
NV Albert Heijn te Zaandam.	Protest tegen het afzetten van de bedrijfskern door de directie.	EVC stookte.	Het werk werd op oude voorwaarden hervat. Ongeveer 100 stakers werden ontslagen.	2
Scheepswerf "Pattje" Waterhuizen.	Stakers eisten uitbetaling 5 % loonsverhoging op aangenomen werk.	EVC stookte. NVV trachtte te bemiddelen.	Stakers hervatten normaal het werk zonder enig resultaat.	3
Scheepswerf "van Diepen" Waterhuizen.	Stakers eisten uitbetaling 5 % loonsverhoging op aangenomen werk.	EVC stookte. NVV trachtte te bemiddelen.	Stakers hervatten normaal het werk zonder enig resultaat.	4
Bodewes- scheepswerven Hogezand- Sappemeer.	Stakers eisten uitbetaling 5 % loonsverhoging op aangenomen werk.	EVC stookte. NVV trachtte te bemiddelen.	Stakers hervatten normaal het werk zonder enig resultaat.	5
Scheepswerf Gebr. Muller Hogezand- Sappemeer.	Stakers eisten uitbetaling 5 % loonsverhoging op aangenomen werk.	EVC stookte. NVV trachtte te bemiddelen.	Stakers hervatten normaal het werk zonder enig resultaat.	6
Noord-Neder- landse scheeps- werf, Groningen.	Stakers eisten uitbetaling 5 % loonsverhoging op aangenomen werk.	EVC stookte. NVV trachtte te bemiddelen.	Stakers hervatten normaal het werk zonder enig resultaat.	7
Scheepswerf E.J.Hijlkema, Hogezand- Sappemeer.	Stakers eisten uitbetaling 5 % loonsverhoging op aangenomen werk.	EVC stookte. NVV trachtte te bemiddelen.	Stakers hervatten normaal het werk zonder enig resultaat.	8
Grondwerkers Heide Mij. Smallingerland	Eis: loonsverhoging.	EVC stookte.	Het werk werd op oude voorwaarden hervat.	9
Steenfabriek "de Koebongerd" Wageningen.	Invoering nieuw werksysteem.	---	Het werk werd op oude voorwaarden hervat.	10

V Be- De onder de stakingsstreep vermelde getallen geven het aan-
 o gin tal stakers aan.
 l in De boven de stakingsstreep vermelde getallen geven het aan-
 g vo- tal arbeiders aan, dat in normale toestand werkzaam is.
 n rige . staking met vooraf bepaalde tijdsduur (korter dan 24 uren).
 o mnd. - staking met vooraf bepaalde tijdsduur (24 uren en langer).
 = staking met niet vooraf bepaalde tijdsduur.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
1	30-3	ongeveer 80																														
2		De actie duurde tot 3 Mei 1951.																														
3				60																												
4				80																												
5				140																												
6				35																												
7				28																												
8				60																												
9				60																												
10				40																												
				68																												
				85																												
				21																												

NV Gerhard Jannink & Zn Textielbedrijf Enschede.	Eis: hogere lonen.	Uniebonden ATEK stookte.	Alle wevers ontvingen 5 % loonsverhoging.	11
Veenarbeiders Emmen.	De arbeiders eisten hogere lonen.	EVC steunde.	De eisen der arbeiders werden gedeeltelijk ingewilligd.	12
NV Verkades Kon. fabrieken Zaandam.	Solidariteit met stakers van Albert Heijn.	EVC stookte.	Het werk werd op oude voorwaarden hervat. Ongeveer 40 stakers werden ontslagen.	13
NV Katoenmij. v/h Gebr. Schalten, Almelo.	Eis: 5 % loonsverhoging.	EVC stookte.	Het werk werd op oude voorwaarden hervat.	14
Bouwbedrijf Gebr. Böhm, Haarlem.	Eis: loonsverhoging van f. 2.50.	EVC stookte en steunde.	De stakers hervateten zonder resultaat het werk.	15
NV Textielfabr. "Holland", Enschede.	Eis: hogere lonen.	----	Het werk werd op oude voorwaarden hervat.	16
Grondwerkers Fa. Visser, Heerenveen.	De arbeiders wensten zelf het aanvangsuur der werkzaamheden te bepalen.	EVC stookte	Het werk werd op oude voorwaarden hervat. 12 arbeiders werden ontslagen.	17
Grondwerkers Haskerland.	Solidariteit met ontslagen mede-arbeiders.	----	Het werk werd zonder resultaat hervat.	18
Personeel Stadsreiniging Amsterdam.	Eis: 10 % loonsverhoging.	EVC-BNOP stookte.	Het werk werd zonder resultaat hervat.	19
NV Rigtersbleek, Textielfabriek Enschede.	Eis: toekenning van 5 % loonsverhoging.	ATEK stookte.	Het werk werd op oude voorwaarden hervat.	20
Staalwarenfabriek "Elesva" Amsterdam.	Solidariteit met ontslagen mede-arbeiders.	EVC-De Meetaal poogde te bemiddelen.	De stakers werden wegens werkweigering op staande voet ontslagen.	21
Lassers Amsterdamse Droogdok Mij. Amsterdam.	Solidariteit met geschorste mede-arbeider.	EVC stookte	Alle stakers werden ontslagen.	22

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
11						160																								
12																														
13																														
14																														
15																														
16																														
17																														
18																														
19																														
20																														
21																														
22																														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

9/4: ± 30. 16/4: ± 220. 21/4: ± 800.

135. De actie duurde tot 5 Mei 1951.

De actie duurde ongeveer twee uur

Per 19/4: 161, 20/4: 130, 21/4: 98.

<p>Steenfabriek Terwindt en Lantz te Spijk (gem. Herwen en Aerdt).</p>	<p>Invoering nieuw werk- systeem.</p>	<p>Uniebonden bemiddelden</p>	<p>De arbeiders gin- gen normaal aan het werk onder toezegging dat de invoering van het nieuwe systeem voorlopig zal wor- den uitgesteld.</p>	<p>23</p>
<p>Poolse Mijnwerkers, Kerkrade.</p>	<p>De stakers hadden klachten over het eten en eisten ont- slag van het keuken- personeel.</p>	<p>-----</p>	<p>Een 12-tal stakers (vreemdelingen) werd aangehouden en overgebracht naar het Huis van Bewaring in Maas- tricht.</p>	<p>24</p>

Vertrouwelijk

B I J L A G E I.

(Kominform-krant 4 Mei 1951).

De eerste Mei -- dag van internationale solidariteit van de werkers.

De imperialisten proberen de werkers de ontzaglijke lasten ter voorbereiding van een nieuwe agressie-oorlog op de schouders te leggen. Teneinde de toenemende weerstand van de werkers vooral van de arbeidersklasse te breken, versterken de kapitalistische regeringen de fascistisering van het staatsapparaat in de burgerlijke landen. In hun pogingen de arbeidersklasse van haar strijdende voorhoede te beroven, richten zij hun slagen tegen de communistische partijen. Terzelfdertijd heffen zij de democratische vrijheden op, beperken de activiteit der vakverenigingen en nemen onbeschaamde arbeiders-vijandige wetten aan.

De eerste resultaten van de op-gang-komende campagne voor handtekeningen voor een vredespact zijn een bewijs voor de ongekende stuwkracht van de Oproep die van de Wereldvredesraad is uitgegaan en van de schier onbeperkte mogelijkheden om brede lagen van de bevolking in de actieve strijd voor de vrede te betrekken. Maar het gebruik maken van deze mogelijkheden eist van alle vredesstrijders nieuwe krachtsinspanningen en een grote organisatorische en verheldering brengende arbeid. In dit verband is het feest van de Eerste Mei, van de dag van de internationale solidariteit van de werkers, van grote betekenis; het zal er toe bijdragen de in verschillende landen nog bestaande gebreken en zwakten bij de ontplooiing van de handtekeningenactie voor het vredespact te overwinnen.

In de eerste rijen van de vredesstrijders staan de communistische partijen. De volksmassa's beschouwen de communistische partijen als hun erkende en in het vuur van de klassenstrijd beproefde leiders, als de beste en trouwste verdedigers van hun sociale en nationale belangen.

De van haat doordrenkte aanvallen der imperialisten zullen de communistische partijen niet tot staan brengen, want voor hen is tegenwoordig de onbaatzuchtige verdediging van de vrede hun historische opgave, de hoogste plicht.

De Eerste Mei is een dag van de algemene volksstrijd tegen de misdadige plannen van de imperialistische agressors. De vredesvrienden van de gehele wereld zullen de oorlogsstokers niet de kans geven de volksmassa's in hun leugennetten te verstrikken, hen te bedriegen en in een nieuwe wereldoorlog te betrekken.

Op de Eerste Mei betuigen de werkers hun oprechte broederlijke solidariteit met de heldhaftige volkeren van Korea, van Viet-Nam, van Malakka en de Philippijnen, die met de wapens in de hand voor hun onafhankelijkheid en vrijheid tegen de imperialistische agressors strijden.

Vertrouwelijk

Op 1 Mei richt het machtige miljoenenleger van de strijders voor vrede, democratie en socialisme steeds zijn blikken op het land van het zegevierende socialisme, op de Sowjet-Unie, dit onwrikbare bolwerk van de wereldvrede, het richt zijn blikken op de wijze leermeester van alle werkers, de grote Stalin.

B I J L A G E II.

(Kominformkrant 4 Mei 1951. Artikel van Jacques Duclos, secr. van de Franse Communistische Partij).

Voor een strijdbare Mei!

De regering weet, dat zij de weg der inflatie heeft ingeslagen. Zij weet, dat de franc sinds de laatste devaluatie in 1949 25 procent van zijn koopkracht heeft verloren; zij weet, dat het vraagstuk van de stijging der prijzen van landbouwproducten scherper vormen aanneemt, naarmate de boeren bemerken, dat de afstand tussen de prijzen in de industrie en de landbouw groter wordt.

Officiële kringen wensen dit alles zo lang mogelijk voor het volk te verbergen. Dit verklaart hun plan voor sterk vervroegde verkiezingen, maar niettemin vrezen zij het oordeel der kiezers en daarom hebben zij een kieswet uitgewerkt, die een ware oplichterij betekent. De volksmassa's zijn bereid zich hiervan rekenschap te geven, dank zij de door onze communistische partij gevoerde propaganda.

En de keten van medeplichtigheid, die de partijen der regeringsmeerderheid met de Gaullisten verbindt, onderstreept het feit, dat het nagestreefde doel (van de rechtse socialisten tot de De Gaulle) is om met behulp van bedrog een Nationale vergadering van fascisme en oorlog te doen kiezen, bestemd om de bewapeningswedloop te versnellen en de ellende van het volk te verergeren.

Het Franse volk kan thans vaststellen, dat de oorlogsvorbereiding met name tot uiting komt door de aanwezigheid van bezettingstroepen in Frankrijk. De Amerikanen zijn in Bordeaux en La Pallice gelegerd en van daaruit weven zij als het ware een reusachtig spinneweb over Frankrijk. Van West naar Oost wordt oorlogsmateriaal vervoerd, bestemd voor Duitsland of voor dépôts op verschillende plaatsen in Frankrijk. Men begrijpt, dat het vraagstuk der onafhankelijkheid in het licht van dergelijke feiten elke dag een groter plaats inneemt in het bewustzijn en de vastberadenheid der volksmassa's.

De ontwikkeling der gebeurtenissen stelt de arbeiders in staat om beter de nauwe banden te zien, die er bestaan tussen de strijd voor looneisen en die tegen de oorlog. Deze vaststelling drijft hen de weg van de eenheid van actie op

Vertrouwelijk

om hun brood, vrijheid en vrede te verdedigen.

Te midden van dergelijke gebeurtenissen moet de 1ste Mei 1959 in Frankrijk wel een grote betekenis krijgen; hiervan getuigt een nieuw feit, dat zich bij de voorbereiding van deze traditionele dag van arbeiderstrijd heeft voorgedaan. Op de oproep van het contactcomité van de werkers der C.G.T., de C.F.T.C. (Katholiek vakverbond) en van Force Ouvrière in de busremise van La Maltournée zijn 25 comité's voor eenheid van actie op 16 April jl. bijeengekomen. Zij hebben de Parijse mannen en vrouwen opgeroepen om "van 1 Mei 1951 een grootse dag van strijd en eenheid der arbeiders te maken". Dit is een stap vooruit in de opmars der arbeidersklasse naar de eenheid, die absoluut steeds machtiger tegenover de aanstichters van armoede en oorlog moet worden opgericht.

De wil tot eenheid der arbeidersklasse trad in de laatste tijd ook aan de dag door de deelneming van werkers, aangesloten bij de C.G.T., de C.F.T.C. en F.O. aan de arbeidersconferentie te Berlijn. Deze werkers gaven blijk van hun geest van proletarisch internationalisme en namen duidelijk stelling zowel tegen de door de imperialisten bedreven herbewapening van Duitsland, zulks in strijd met de overeenkomsten van Jalta en Potsdam, als voor het sluiten van een Vredes-pact tussen de vijf grote mogendheden.

B I J L A G E I I I .

Amsterdam

(De Waarheid 28 April 1951).

Tot het houden van deze conferentie werd besloten op een Zondag j.l. te Brussel gehouden bijeenkomst van de initiatief-comité's tegen de Duitse herbewapening uit Frankrijk, België, Nederland, Engeland en Luxemburg.

In een op deze bijeenkomst gevormd organisatiecomité werden ook enige Nederlandse vertegenwoordigers opgenomen.

In het Nederlandse initiatief-comité hebben de volgende personen zitting:

Anna Blaman, schrijfster, Rotterdam; dr Maria Roseboom, conservatrice van het Rijksmuseum voor de Geschiednis der Natuurwetenschappen te Leiden; dr P.v.Anrooy, componist, Den Haag; H.Baarslag, arts, Rotterdam; G.C.J.A. Bol, arts te Dordrecht; Ed. van Es, directeur van de Sportfondsenbaden te Amsterdam; dr Jan Kalff, oud-directeur van Monumentenzorg; Ed. Hoornik, dichter, Amsterdam; prof. dr M.G.J. Minnaert, Utrecht; prof. dr J.Presser, Amsterdam; Mr P.A. van der Heul, advocaat te Rotterdam; mr J.Slijper, advocaat te Rotterdam; mevrouw H.Lataster, schilderes te Amsterdam.

Vertrouwelijk

B I J L A G E IV.

(De Waarheid - Den Haag 19 Mei 1951).

Belangrijke conferentie over Duitse vraagstuk.

Geen herbewapening - Vredesverdrag met verenigd Duitsland. Afgevaardigden van 14 landen aanwezig.
(Eigen bericht).

Op de Pinksterdagen is te Parijs een internationale conferentie voor de vreedzame oplossing van het Duitse vraagstuk gehouden. Vertegenwoordigers van veertien landen, waaronder Nederland, namen aan deze conferentie deel. Uit ons land waren twaalf afgevaardigden en enkele gasten aanwezig.

Tot de deelnemers behoorden bekende persoonlijkheden als dominee Bosc uit Frankrijk, prof. Noack uit West-Duitsland, de Italiaanse socialistische senator Casadei, de Zwitserse schrijver Bouvart en generaal Le Gorquillie en procureur-generaal Mornet uit Frankrijk.

De inleidende rede werd gehouden door het Belgische parlamentslid Isabelle Blume.

Na een debat van drie dagen, waaraan gedelegeerden die verschillende politieke en godsdienstige opvattingen hebben, deelnamen, werden tenslotte enkele resoluties eenstemmig aangenomen.

In deze resoluties wordt uiteengezet, dat door de herbewapening van Duitsland het gevaar van een nieuwe wereldoorlog aanzienlijk is toegenomen. "Door Duitsland opnieuw te bewapenen onder het voorwendsel van de verdediging van Europa, bedriegt men de volkeren, zoals deze bedrogen zijn, toen men het herstel van het industriële potentieel van Duitsland als bijdrage tot de vreedzame wederopbouw van Europa voordeed".

Het verzet van het Duitse volk en van alle andere volkeren tegen de herbewapening wordt met warmte begroet.

"Het streven naar een vredesverdrag met een verenigd ontwapend Duitsland is een van de elementen van het algemene streven naar het sluiten van een vredespact. De strijd, die gevoerd wordt in alle landen voor de eenheid en de ontwapening van Duitsland is terzelfdertijd de strijd van elk dezer landen voor zijn nationale onafhankelijkheid en voor de algemene ontwapening".

Bovendien wordt gewezen op het belang van ontmoetingen tussen Duitsers uit het Westen en uit de Duitse Democratische Republiek, van grote volksbetogingen in de belanghebbende landen en van de organisatie van grote debatten over het Duitse probleem om de verschillende sociale groepen de betekenis van de voorstellen van de conferentie uiteen te zetten.

Vertrouwelijk

B I J L A G E V.

(De Waarheid Den Haag 19 Mei 1951).

De Deken van Canterbury.

Niet de vrede, maar de oorlog is ongewenste vreemdeling.

Eindelijk is het grote woord er uit. De vrede is "een ongewenste vreemdeling" in Nederland, in Engeland, in Frankrijk, in West-Europa en inderdaad in de gehele Westelijke wereld.

Wereldvredeconferenties zijn verboden in Engeland. De Wereldvrede raad wordt uit Frankrijk gebannen.

Als was hij een ongewenste vreemdeling, wordt de toegang tot Nederland ontzegd aan de Deken van Canterbury, een Christelijke geestelijke, die zou spreken ten behoeve van de wereldvrede en tegen de monsterlijke politiek van bewapening van hen, die Rotterdam verwoestten en mannen, vrouwen en kinderen bij miljoenen in Auschwitz en andere concentratiekampen vermoordden.

De vrede wordt gebannen. Het nazi-fascisme weer toegelaten. De vrede wordt ontwapend, nazi-Duitsland herbewapend.

De buitenlandse gast, komend uit een gebombardeerde stad om te spreken op de verjaardag van Rotterdams ruïnes, naast zijn broeders, de Nederlandse vredesvrienden in de gemeenschappelijke eis naar wereldvrede, wordt gebannen.

De mannen, die dezelfde nazi-fascisten weer welkom heten en plannen maken om ze te herbewapenen, de mannen die Krupp, de organisator van Hitler en zijn bruinhemden, in ere herstellen en hem zijn miljoenen teruggeven, komen binnen wandelen over rode tapijten, begroet door gediensstige autoriteiten.

Vrede, het meest welkome woord in de Oostelijke wereld.

Vrede; het meest gevreesde, het meest gehate woord in het Westen.

Gehaat, niet door de massa van het volk, maar door hen die in Amerika de politiek dicteren en door hen, die hier dat dictaat kruiperig aanvaardden.

Het volk zoekt vrede; daarin ligt onze hoop.

De moeders van Engeland beginnen zich ten zeerste bezorgd te gevoelen voor hun gezinnen en hun kinderen.

Bevreesd, omdat hun jongens dan weer naar dit en dan weer naar dat slagveld worden gestuurd en niet terugkeren.

Bevreesd, omdat zij Engeland zien verkeren in een basis voor Amerikaanse vliegtuigen.

Neen, het zijn niet de gewone mensen, maar hun regeerders in het Westen, die over oorlog denken, die over oorlog spreken, die oorlog voorbereiden.

Vertrouwelijk

"Atomiseer ze allemaal".

Het is het Westen, dat zijn volken uitbloedt voor bewapening, zijn scholen verminkt, zijn onderwijs verstikt, zijn hospitalen laat kwijnen en zijn jonge minnaars van de huizen berooft, waarin zij hun gezinnen kunnen opbouwen.

Het Westen stelt zich ten doel de grootste legers, vloot en luchtmachten te bouwen, die de wereld ooit gezien heeft. Het Westen schreeuwt over de grenzen van het Oosten: "Atomiseer ze allemaal".

Neen, het zijn niet de gewone mensen, maar hun regeerders die de oorlogspolitiek dicteren, hun heersers uit Wallstreet en Washington. Daar komt het dictaat vandaan, dat ons land in een kolonie verandert en in een atoombasis voor Amerika.

Vrede - ramp voor hen

Iedere dollar die besteed wordt aan de oorlogsvoorbereiding is een zegen voor de economie van de Verenigde Staten, Zij zelf zeggen dit. En zij zeggen het openlijk, jaar in jaar uit. Zij scheppen in feite daarover op.

Vandaar de druk, waaraan wij (Engeland) stap voor stap toegeven; de vijandigheid tegenover China met dodelijke slagen tegen al onze eigen belangen in het Oosten; het vermoorden van onze handel met het Oosten; het in gevaar brengen van Hongkong en Malakka; de vergiftiging van onze betrekkingen met India en het opzetten van de gehele Aziatische wereld tegen ons en de splitsing van het Gemenebest van top tot teen.

Wat kunnen wij doen voordat het te laat is?

Een ding op zijn minst, dat grote resultaten zal opleveren.

Een ding, dat door het imperialistische Amerika en zijn marionetten-regeringen meer dan iets anders gevreesd wordt;

Nu en onmiddellijk miljoenen en miljoenen stemmen verzamelen voor de afsluiting van een Vredespact tussen de Grote Vijf.

Honderden miljoenen stemmen van honderden miljoenen mannen en vrouwen van goede wil kunnen het getij van de wereld doen keren van oorlog naar vrede.

De gewone mensen van de wereld kunnen het doen, al zij willen. De poging om hen tot zwijgen te brengen, om vredesraden, conferenties en sprekers te verbieden, de poging om ten koste van alles het sluiten van het Vijfmogendhedenpact te verhinderen, is het bewijs van de macht van het volk en een uitdaging tot u.

HEWLETT JOHNSON.

Vertrouwelijk

B I J L A G E V I.

(De Waarheid Amsterdam 30 April 1951).

Actie Pact van Vijf begonnen.

Levende eis die wil tot vrede versterkt.

Aan talrijke, van de plaatselijke vredescomité's en de Nederlandse Vredesraad ontvangen berichten, ontlene we de volgende gegevens:

In de hoofdstad Amsterdam en de regeringsstad Den Haag werden in enkele uren tijds duizenden handtekeningen op de lijsten verzameld.

Duizenden mensen, die tot nu toe in de gedachte aan de oorlog als een onvermijdelijke natuurramp berustten, werden, door het verschijnen van de vredes-vrienden met de eis van een vredesverdrag tussen de Grote Vijf overtuigd van de mogelijkheid de oorlog te kunnen verhinderen. In duizenden mensen van allerlei ideologische en godsdienstige gezindheid werd de hoop op vrede, de wil om iets tegen de oorlogsdreiging te doen, geboren.

Ds van Doorn: "Iets doen!"

In Enschede, waar het plaatselijke vredescomité Zaterdagavond een openbare vergadering over het Pact van Vijf had belegd, zei ds Van Doorn, Nederlands Hervormd predikant te Overdinkel:

"Mij gaat het om het woord Gods en om de vrede. De vrede door middel van bewapening te behouden is een contradictio in terminis (innerlijke tegenspraak)". Ds Van Doorn bestreed de opvatting, dat wij de oorlogen lijdelijk moeten afwachten, omdat in de bijbel oorlogen worden voorspeld. "Er worden ook hongersnoden en epidemieën voorspeld en daar nemen wij toch ook onze maatregelen tegen", zo zei ds Van Doorn.

Op deze vergadering sprak ook een N.V.V.-arbeider, die zich fel keerde tegen de houding van zijn bondsbestuur in de strijd voor de vrede.

B I J L A G E V I I.

(Kominformorgaan 11-5-'51).

Maatregelen in Frankrijk tot het verkrijgen van handtekeningen vóór een pact van vijf. (Ontleend aan rede Auguste Lecoeur, secr. P.C.F., gehouden op uitgebreide zitting C.C. 25-4-'51).

Vertrouwelijk

Welke organisatorische vormen heeft de Franse vredesraad voorgesteld? Haar belangrijkste principe is het individueel en collectief goedkeuren van de oproep in openbare vergaderingen, die zoveel mogelijk ~~de~~ decentraliseerd moeten zijn. Deze vergaderingen zullen bovendien afgevaardigden kiezen naar de grootse vredesbijeenkomst, die op 15 Juli in Parijs in het teken van de beslissende strijd van het volk voor een vredespact tussen de Grote Vijf zal plaats vinden. Natuurlijk houdt iedere organisatie, die ter verwezenlijking van deze gemeenschappelijke leuze werkt, rekening met haar eigen leuzen en bijzonderheden. Nog kort geleden zagen wij twee goede voorbeelden daarvan. Eerste voorbeeld: Gedurende de "ontwapeningscampagne" op 11 Maart gelukte het de Franse Vrouwenbeweging tienduizenden afgevaardigden naar een congres in Parijs te krijgen. De Franse Vrouwenbeweging nam de bijzonderheden van haar organisatie in acht en leverde tevens een waardevolle bijdrage voor de vredesbeweging, door hieraan de gelegenheid te bieden, haar rijke ervaringen uit te wisselen.

Tweede voorbeeld: De huidige activiteit van de C.G.T. Na de Europese arbeidersconferentie tegen de Duitse herbewapening vermeldden de afgevaardigden naar dit congres, in Frankrijk teruggekeerd, bij hun verslag, dat de campagne tegen de Duitse herbewapening versterkt wordt, terwijl tegelijkertijd handtekeningen onder de oproep voor een vredespact worden verzameld.

De voornaamste taak moet de verbreding van de beweging zijn door het aantrekken tot de vredescomité's van al diegenen, die van mening zijn, dat men in plaats van oorlog te voeren beter het vredesvraagstuk kan bediscussieren.

Er moeten tienduizenden vredescomité's zijn.

Wie richt die op? In de eerste plaats zijn dat organisaties. De partij moet ze oprichten; de vakverenigingen, de vrouwen- en jeugdverenigingen, de organisaties van oudstrijders en dergelijke verenigingen moeten deze comité's bij duizenden stichten. De goedkeuring van een vredespact tussen de Grote Vijf door bedrijfs-, buurt-, huizenblok- en dorpsvergaderingen schept eveneens wezenlijk grotere mogelijkheden voor het vredeswerk.

Duizenden vredescomité's beschikken over leiding op brede schaal binnen gemeenten en districten; dat zijn de plaatselijke vredescomité's en districtscomité's, die in staat zijn alle vredescomité's tot het gemeenschappelijke doel van de strijd te verenigen. De vredescomité's aan de basis, de plaatselijke vredescomité's en de departementale comité's vormen de grondslag, waarop de Franse vredesraad steunt.

Vertrouwelijk

B I J L A G E VIII.

(De Waarheid Den Haag 12 Mei 1951).

D.U.W.-arbeiders te Ommen behaalden overwinning.

Door de D.U.W.-arbeiders van een werkobject te Ommen werd een actie gevoerd tegen verlaging van hun lonen en voor verbetering van de schuilgelegenheid.

Van deze arbeiders, die aanvankelijk het "stoploon" verdienden, werden, nadat buiten de putbazen om, door een stokbaas en een D.U.W.-inspecteur het werk was opgenomen, de lonen van verschillende ploegen vastgesteld op 43, 54 en 70 cent per uur.

De arbeiders namen dit niet. Op een vergadering, waarop Douma (N.V.V.) weigerde te verschijnen en een C.N.V.-bestuurder trachtte de christelijke arbeiders van hun kameraden te scheiden (hetgeen hem niet gelukte), werd een comité gekozen, waarin arbeiders van N.V.V., E.V.C. en C.N.V. benevens een ongeorganiseerde zitting hadden.

Besloten werd een delegatie, waarbij een bestuurder van de B.L.Z. (E.V.C.), die de actie van begin af had ondersteund, naar de D.U.W.-inspectie te Zwolle te sturen. In een onderhoud tussen de delegatie en het hoofd van de inspectie, zegde deze toe, dat het onrecht ongedaan zou worden gemaakt.

Thans is de arbeiders bekend gemaakt, dat het te weinig betaalde loon alsnog zal worden betaald, dat de schuilgelegenheden zullen worden verbeterd en dat de arbeiders bovendien 9 ct. per dag meer reisvergoeding zullen ontvangen.

Een prachtig succes dus, dat het gevolg is van de grote eensgezindheid, waarmee deze D.U.W.-arbeiders hun strijd hebben gevoerd.

B I J L A G E IX.

(Kominform-krant 18-5-'51).

Critiek op sectarisme t.o.v. de tegenstander (uit rede van Pietro Secchia, plv. secr. gen. Italiaanse c.p., gehouden op het 7e congres).

Vaak worden in de schriftelijke en mondelinge propaganda de sociaal-democratische en christen-democratische leiders op een hoop gegooid met de sociaal-democratische en katholieke arbeiders en werkers. Wij moeten niet alleen een verschil maken tussen de leiders en de gewone leden van de partijen van de tegenstander, tussen de kapitalisten en de werkers, doch ook tussen de leiders van de partijen van de tegenstander en de plaatselijke leiders daarvan.

Vertrouwelijk

Want de plaatselijke leiders staan vaak dichter bij de werkende bevolking, zij kennen beter hun behoeften, met hen komt men eerder tot een vergelijk en tot overeenkomst over gemeenschappelijke acties ter bescherming van de belangen van de werkers, voor de eisen, die alle lagen der bevolking betreffen. (Onderstreping dezerzijds).

Diegenen, die op posten staan, die in tegenspraak zijn met de belangen van de arbeidersklasse en het volk, moeten niet worden uitgescholden en beledigd, doch door juiste argumenten worden overtuigd en gecritiseerd, vooral wanneer het gaat om arbeiders en werkers, die op reformistische en sociaal-democratische posten staan.

B I J L A G E X

(De Waarheid - Den Haag 19 Mei 1951).

Versterkt de partij.

April bracht honderden nieuwe leden.

De eerste etappe van de in April ingezette campagne tot versterking van de Partij, ligt thans achter ons.

Vele partijdistricten hadden zich n.l. tot Mei een zekere taak gesteld en daarbij andere districten uitgedaagd een gelijke of verhoudingsgewijs gelijke taak, te volbrengen.

Uit het overzicht over de stand van zaken van het hele land, springen een aantal belangrijke feiten naar voren.

District Friesland was n.l. het eerste district, dat een ander district, t.w. Groningen uitdaagde en wel om tot de eerste Mei 60 nieuwe leden te winnen. District Groningen antwoordde hierop met nogal wat bravoure. 50? Wij winnen er 75! Daarbij zeker rekenend op de ongetwijfeld goede resultaten in de obligatielening, waarin zij Friesland versloegen. Maar de Friezen zeiden niet veel hierop en gingen aan de slag. Resultaat per 1 Mei: 53 nieuwe leden. District Groningen bracht het niet verder dan 31 in dezelfde tijd. Hoe komt dat? Uit de gegevens blijkt, dat in Friesland in de afgelopen weken regelmatig ledenvergaderingen zijn gehouden, waar met de leden zelf de taken werden besproken en vastgesteld en vooral duidelijk werd gemaakt, waarom deze campagne wordt gevoerd. In Groningen is dat niet zo gebeurd en werden de taken min of meer van boven af opgelegd, vandaar ook hun bravoure met: wij winnen 75 nieuwe leden. Dus Groningen, deze maand wat minder bravoure en wat meer nieuwe leden, want in Friesland was het aantal enkele dagen na Mei alweer gestegen tot 58.

De grootste districten hebben zich in deze eerste aanloop op de achtergrond gehouden en elkaar ook nog niet

Vertrouwelijk

durven uitdagen. Toch zijn ook daar de bewijzen van de grote mogelijkheden duidelijk naar voren gekomen. In het Rotterdamse onderdistrict Linker Maasoever werden 52 nieuwe leden gewonnen, waarvan in één afdeling t.w. no. 32, alleen reeds 23. In deze afdeling zijn echter ook 4 zelfstandige onderafdelingen, die regelmatig in ledenvergadering bijeenkomen. Het zoveelste bewijs van de noodzaak van kleine, zelfstandige eenheden.

De Zaanstreek had ook grote plannen en daagde Den Haag uit tot Mei 153 nieuwe leden te winnen. De Zaanse leidingen, voerden echter als argument waarom dit cijfer niet bereikt werd aan, dat zij volledig in beslag genomen waren door de plaatsvindende acties, zoals de strijd voor de Vrede, enige stakingen, de eerste Mei-voorbereiding en de obligatie-actie.

Ook in district Drente werden soortgelijke argumenten naar voren gebracht. Hier openbaart zich de volkomen foutieve opvatting over onze ledenwerfcampagne.

Onze partij wordt n.l. niet versterkt door op een reformistische en opportunistische wijze zoveel mogelijk nieuwe leden in te schrijven in een algemene, min of meer reclame-actie, waarbij alle andere taken zolang terzijde worden gelegd, maar door de juist in de strijd van de arbeidersklasse naar voren tredende beste krachten van het werkende volk ook direct hecht met onze Partij te verbinden.

Toch boekten district Zaanstreek, zowel als Drente, ledenwinst, n.l. door de activiteit van deze nieuwe leden zelf; zij kwamen zich zelf aanmelden.

Amsterdam blijft in deze eerste etappe schromelijk ten achter. Ondanks de grote mogelijkheden, juist in het rode hart van ons land. Van een georganiseerde actie aldaar kan nog niet worden gesproken. Ook daar zijn sprekende voorbeelden hoe groot de mogelijkheden zijn. In een aantal overheidsbedrijven werden in enkele weken tijd 22 nieuwe leden gewonnen. In enige buurtafdelingen gaven zich zonder dat er speciaal huisbezoek of andere georganiseerde aandacht aan werd besteed, meer dan 30 nieuwe leden op. Hoevele honderden zullen er dan wel op ons zitten te wachten.

De tienduizenden, die deelnamen aan de grootse Februari-stakingherdenking en machtige 1 Mei-betoging, staan daar borg voor.

Uit Den Haag en ook uit enkele andere plaatsen kwamen opmerkingen van "we moeten eerst alle partijgenoten tot werkers maken voor we aan ledenwerving tijd en aandacht kunnen besteden". Dit wijst op een sterke sectarische instelling.

Uit alle districten komen berichten, dat er nieuwe leden worden gewonnen. Ook de in zo moeilijke omstandigheden strijdende kameraden in Zeeland, Brabant en Limburg

Vertrouwelijk

boekten winst, terwijl in een aantal districten, t.w. in de districten Friesland, Limburg, werd overgegaan tot het oprichten van een nieuwe afdeling. In de IJsselstreek kwam een nieuwe bedrijfsafdeling tot stand.

B I J L A G E XI.

(De Waarheid - Den Haag 11 Mei 1951).

Maand van Vrede en Vriendschap met de S.U.

In April - de maand van vrede en vriendschap met de Sowjet-Unie - schreef de vereniging Nederland-U.S.S.R. 1257 nieuwe leden en ruim 1000 nieuwe abonné's op het maandblad NU in.

Er is een manifest verspreid in een oplage van 250.000 exemplaren, benevens een brochure in een oplage van 15.000 met het verslag van de delegatie, die in Maart de Sowjet-Unie heeft bezocht.

In deze maand werden voorts 35 verslagvergaderingen belegd, die door duizenden met grote belangstelling werden bezocht en gevolgd. Onder de aanwezigen waren professoren, doktoren, arbeiders, vrouwen, jeugdigen, onderwijzers, architecten - mensen van allerlei politieke en religieuze schakering, die van de vredelievende bedoelingen van de Sowjet-Unie werden overtuigd.

Niet minder dan 4500 bezoekers woonden in April de concerten van de vereniging Nederland-U.S.S.R. bij. In 12 steden werden tentoonstellingen ingericht over "Het dagelijkse leven in de Sowjet-Unie". Vijftig grote filmvoorstellingen werden georganiseerd, terwijl daarnaast op verslagvergaderingen en tentoonstellingen eveneens de nieuwste Sowjet-films werden vertoond. In vijf steden hadden druk bezochte feestelijke vergaderingen plaats. In 15 steden werden lezingen gehouden over de buitenlandse politiek van de Sowjet-Unie, over het onderwijs en het dagelijkse leven aldaar. In Amsterdam spraken professor Nicolle uit Parijs over "De wetenschap in dienst van de mensheid" en Dr Engels uit Groningen over "De taalwetenschap en de discussie daarover in de Sowjet-Unie".

100 bijeenkomsten van verschillende aard werden georganiseerd, waaraan in totaal 17.500 bezoekers deelnamen. Van October 1950 tot April j.l. hadden 225 openbare bijeenkomsten plaats met een totaal aantal bezoekers van 50.000.
